

ЦИФРОВІ НАВИЧКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ

Слуцька Ірина Анатоліївна,

методист ММК управління освіти Шосткинської міської ради,
вчитель інформатики, учитель-методист Шосткинської
спеціалізованої школи I–III ступенів №1, м. Шостка.

Анотація. У статті наведена класифікація і перелік навичок у галузі ІКТ, якими має володіти сучасний учитель.

Ключові слова: веб-контент, цифрові навички, хмарні сервіси, інтернет-ресурси, блоги.

Використання Інтернету дає можливість формувати особистий навчальний простір для кожного учня. Як приклад можна розглядати МВНК (масовий відкритий навчальний курс). Така форма взаємодії більше підходить для свідомого самостійного залучення учня старшої школи до процесу здобуття знань. Учень сам обирає де, як і з ким він буде вчитися. І будучи захопленим даною тематикою, учень добровільно виявляє бажання поділитися додатковими знаннями, що не входять в основу курсу, але доповнюють і збагачують його. Отже, знанневий контент розповсюджується як з ініціативи викладача, так і з ініціативи учнів. Контроль за ступенем навчання, виконання завдань здійснюється самостійно, рекомендації з удосконалення оволодіння знань учень одержує як від тьютора курсу, так і від інших слухачів. Останнє найбільш цінне в процесі навчання.

Але провідна функція у навчально-виховному процесі була і залишається за вчителем. Реалізувати свій науковий і педагогічний потенціал сучасний учитель може лише за умови оволодіння інноваційними методами навчання.

Нині ми спостерігаємо велику потребу у постійному вдосконаленні професійного рівня вчителя, освоєння нових досягнень і здобуття нових навичок роботи з ІКТ.

Med Kharbach наводить «33 цифрових навички, якими повинен володіти вчитель в 21 столітті» [2].

Учитель 21-го століття повинен вміти (пропонуємо поділити запропоновані ним навички на три групи).

Для підвищення кваліфікації і підготовки до навчального процесу:

1. Використовувати соціальні мережі для зв'язку з колегами і професійного зростання.

2. Створювати електронне портфоліо свого власного розвитку за допомогою блогів, сайтів.

3. Використовувати у своїй роботі мобільні пристрої (такі, як смартфони і планшети).

4. Працювати з цифровими зображеннями для їх використання в навчанні:

- створювати скріншоти відео і робочого столу;
- створювати колажі з фото (наприклад, безкоштовні сервіси Windows Photo Gallery, рис. 1, Auto-Collage, рис. 2);

Рис. 1. Створення панорами в Photo Gallery

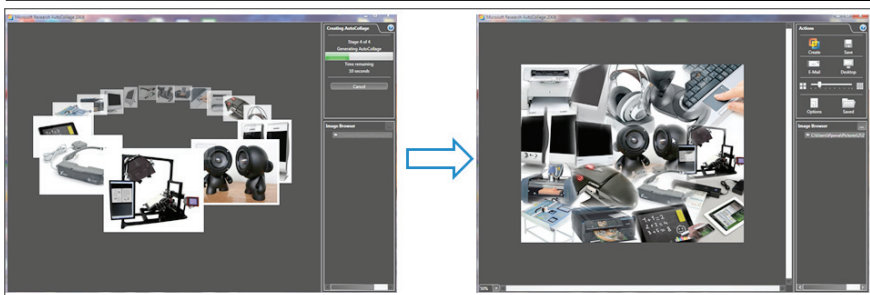

Рис. 2. Створення колажа в AutoCollage 2008

- використовувати інфографіку, хмари слів і стрічки часу для візуального стимулювання учнів (Piktochart, Smore, Glify, Tagxedo, Dipity та інші);
  - використовувати засоби обробки фотоінформації і створення панорам, 3D моделей або відеоповідань (наприклад, сервіси Photosynth, Photostory).
5. Створювати і редагувати цифрові аудіофайли для супроводження відео- і «живих» презентацій і кастів.

6. Створювати і використовувати відео-фрагменти для залучення учнів до навчального процесу (live movie maker, photostory, SnackTools).

7. Використовувати інструменти запису екрану для створення електронних посібників (bandicam).

8. Використовувати цифрові інструменти для організації часу і підвищення ефективності його використання (time management).

9. Використовувати самому і надати учням інструменти для організації своєї роботи і планування свого навчання.

Для використання веб-контенту:

1. Проводити ефективні пошукові запити за мінімальний час.
2. Використовувати інтернет-нотатки для отримання цікавих ідей (WikiWall, linoit, StickySorter, рис. 3).
3. Курувати веб-контент, відбираючи необхідний для навчання в аудиторії. Застосовувати сервіси соціальних закладок для спільного використання ресурсів з учнями й учнів між собою (Evernote, so.cl та інші сервіси закладок).
4. Оцінювати достовірність змісту веб-контенту.
5. Визначати інтернет-ресурси, безпечні для перегляду учнями.
6. Використовувати сервіс нотаток, щоб поділитися цікавим контентом зі своїми учнями.

7. Коментувати веб-сторінки і цитувати, щоб поділитися з класом.

8. Розуміти питання, пов'язані з авторським правом й справедливим використанням онлайн-матеріалів.

Для проведення навчального процесу:

1. Створювати і застосовувати відео- і «живі» презентації, вебінари і тренінги.

2. Використовувати цифрові інструменти для створення тестів,

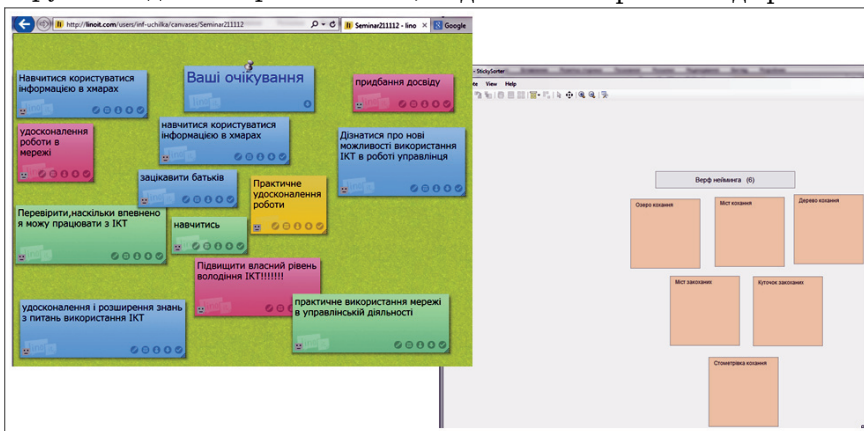

Рис. 3. Використання Інтернет-нотатків для мозкового штурму

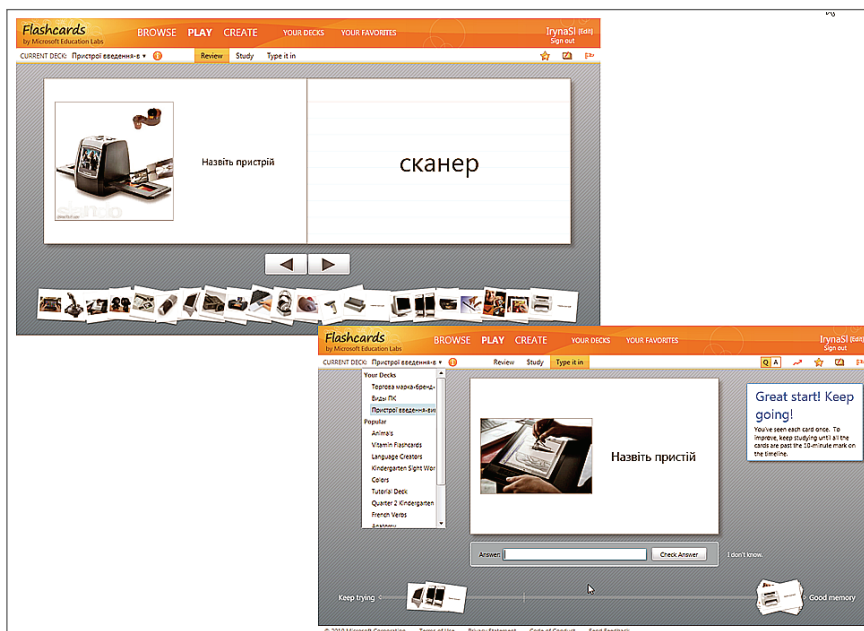

Рис. 4

інтерактивних завдань (Quizlet, Flashcards, рис. 4, learningapps, рис. 5).

3. Використовувати програмне забезпечення для проведення опитування у класі в реальному часі (google form, опитування в SkyDrive).

4. Використовувати комп'ютерні ігри в педагогічних цілях.

5. Знати про різні способи використання YouTube в класі.

6. Використовувати блоги і вікі як інтернет-платформи для роботи з учнями (рис. 6).

7. Використовувати засоби спільної роботи для створення і редагування тексту (SkyDrive, googleDrive).

8. Використовувати онлайн-засоби для сумісного зберігання та доступу до документів і файлів з учнями (SkyDrive, googleDrive, box, Dropbox).

9. Використовувати засоби обміну текстових повідомлень в групі для спільної роботи над проектом.

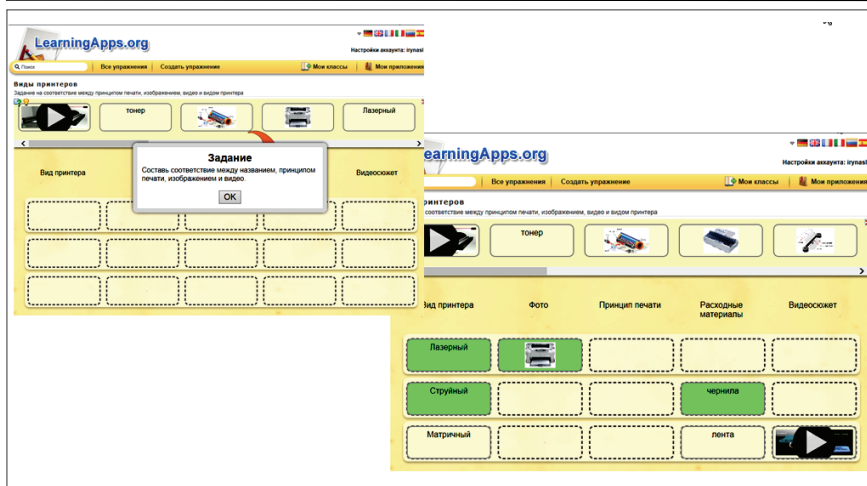

Рис. 5

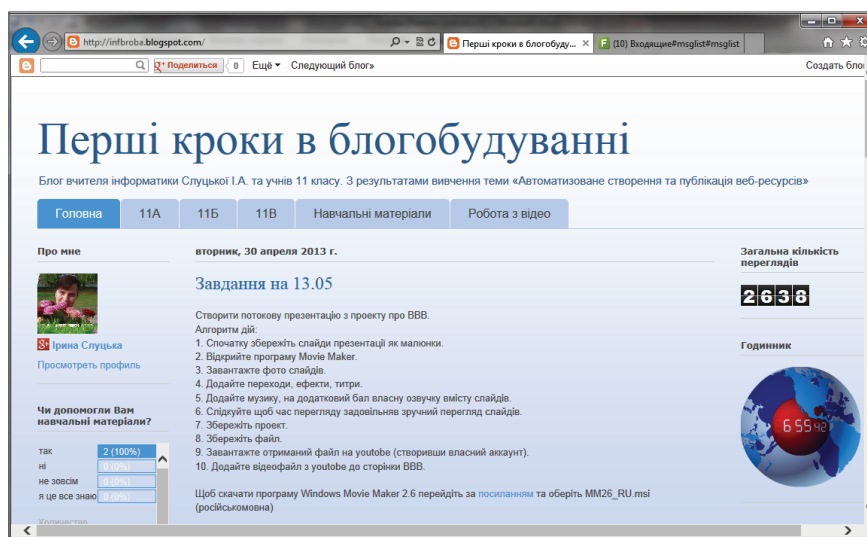

Рис. 6

10. Проводити дослідницьку роботу з використанням цифрових інструментів.

11. Бути в змозі виявити плагіат у роботах учнів.

Тож нині планка «чарівного» для вчителя пов'язана зі створенням навчальних ситуацій, коли учні залучаються до спільної продуктивної діяльності в мережі. Створення блогів, сторінок і сайтів, розміщення окремих цифрових об'єктів і їх колекцій, розміщення на мережевих мапах зображень і панорам стає звичною практикою. Сучасні мережеві (хмарні) сервіси і діяльність всередині мережевих спільнот відкривають перед педагогами такі можливості:

- використання відкритих, безкоштовних і вільних електронних ресурсів;
- самостійне створення мережевого навчального змісту: медіа ресурс і контент;

- освоєння інформаційних концепцій, знань і навичок;
- спостереження за діяльністю учасників спільноти, досвід.

Інтернет відкриває нові можливості для участі вчителів і школярів у фахових наукових спільнотах. Нові мережні сервіси створюють нове середовище спілкування, у якому значення безпосереднього обміну повідомленнями помітно знижується.

Тож кожному з учителів-предметників, класних керівників, вихователів потрібно навчитися використовувати у своїй педагогічній діяльності соціальні сервіси Інтернету. Головне в тому, що вони створюються з усвідомленою опорою на психолого-педагогічні основи групової роботи, які давно стали одним із ключових елементів сучасної педагогіки.

На сьогоднішній день кожному вчителю цілком реально уявити собі, як кожен з його учнів зі свого ін-

дивідуального портативного пристрою (нетбук, планшет, смартфон) заходить до свого особистого кабінету, де в рамках відповідних мереж представлені його вчителі, а також товариші по навчальній роботі. Тут у нього і свій особистий розклад (дня, тижня, місяця), де динамічно збираються всі події життя, головну частину яких становлять події освітні. Тут у нього і необхідні посилання на освітні ресурси, портфоліо досягнень, доступ до проектних груп, контрольних матеріалів тощо.

Отже, робота в приміщеннях школи і дому (фізичному середовищі) доповнюється роботою і життям школяра в інфосфері. З одного боку, — це здається казковою фантазією. Але з іншого, — це реальний світ завтрашньої школи. Усі технологічні складові такої інфосфери (у тій або іншій редакції) існують і доступні кожному з нас уже зараз [1]. Ось де простір для самоосвіти й самовдосконалення сучасного педагога.

Інформатизація навчального процесу на основі сучасних мережних комунікативних технологій — створення, упровадження та розвиток комп'ютерно-орієнтованого глобального освітнього середовища на основі останніх досягнень хмарних технологій — єдина запорука подолати відставання педагогічних технологій від загальнопроцесу розвитку суспільства.

Попереду в нас величезна і дуже цікава робота — упровадження моделі школи, яка об'єднає в собі все краще, що дісталось нам у спадок від педагогів минулих поколінь, і нові методи навчально-виховної роботи в інформаційній сфері, які належить спроектувати і відпрацювати на практиці сучасним учителям, творцям нової школи.

Література

1. Live@Edu — безкоштовна платформа спілкування для навчальних закладів [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.microsoft.com/ukraine/education/partnersinlearning/live-at-edu.msp>.
2. Med Kharbach. The 33 Digital Skills Every 21st Century Teacher should Have [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.educatorstechnology.com/2012/06/33-digital-skills-every-21st-century.html>.
3. Патаракин Е.Д. Социальные взаимодействия и сетевое обучение 2.0. — М.: НП «Современные технологии в образовании и культуре», 2009. — 176 с.